

LEKTIONSPLANERING

Årskurs: 7-9

Ämne: Svenska

Tema: Utvisning, vänskap och sorg i ungdomslitteratur

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Litteratur och litteraturhistoria - Eleverna ska läsa och samtala om skönlitteratur och andra texter, med fokus på ungdomslitteratur.

Språklig variation - Fokus på att kunna skriva med fungerande struktur och innehåll för att uttrycka åsikter och reflektioner i både tal och skrift.

Muntlig framställning - Genomföra och förbereda muntliga presentationer och diskussioner om litteratur, samhälle och etiska dilemman.

Betygskriterium (E)

Litteratur - Eleven kan läsa och samtala om skönlitteratur med viss säkerhet.

Skriftlig produktion - Eleven skriver texter med viss språklig variation och anpassar innehåll och struktur till syfte och mottagare.

Muntlig framställning - Eleven framför åsikter med till viss del underbyggda argument och gör muntliga framställningar med viss anpassning till syfte och mottagare.

[Lgr22, Svenska, Åk. 7-9]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till boken "Yani" och dess teman (10 min)

- Presentera boken "Yani" och dess huvudteman: utvisning, vänskap, sorg och förortsproblematik.
- Förklara karaktärerna: Rayan, Amir, Wahida, Caspian och deras olika perspektiv.
- Diskutera bokens sätt att skildra förorten på ett nyanserat sätt.
- Koppla berättelsen till aktuella samhällsfrågor, som utvisningar och våld.

2. Diskussion om etiska dilemman i boken (10 min)

- Be eleverna reflektera över de dilemman som karaktärerna ställs inför, t.ex. Amirs utvisning och vännernas handlingar för att hjälpa honom.
- Diskutera huruvida det är rätt att bryta mot regler för att hjälpa

en vän.

- Ge exempel på situationer där elever kan relatera till dilemman i sina egna liv.
- Låt eleverna dela sina åsikter om vad de tycker är rätt och fel i sådana situationer.

3. Textanalys av specifika scener från boken (15 min)

- Välj ut en scen där ett viktigt dilemma eller känslomässigt ögonblick inträffar.
- Analysera texten tillsammans: Hur beskriver författaren känslorna och vad vill denne förmedla till läsaren?
- Diskutera språkbruk, bildspråk och berättarteknik.
- Ställ frågor som: Hur påverkas läsaren av dessa beskrivningar? Vad får läsaren för intryck av karaktärerna?

4. Sammanfattning och reflektioner (10 min)

- Låt eleverna dela med sig av sina tankar om boken. Vad har de lärt sig? Vad tycker de om bokens slut?
- Diskutera vilka känslor boken väcker och varför det är viktigt att förstå de teman som tas upp.
- Be eleverna reflektera över bokens budskap och hur det kan relatera till deras egna liv.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Förortsproblematik:** Boken tar upp förortsproblematik, som socioekonomiska klyftor och stereotypa skildringar av förorter. Det är viktigt att förstå hur förorten skildras i medier och litteratur, och att nyansera bilden.
- **Utvisning och migration:** Berättelsen handlar om Amirs utvisning, vilket väcker frågor om rättvisa, moral och medmänsklighet. Eleverna ska reflektera över migranternas rättigheter och svårigheterna de kan möta i nya länder.
- **Vänskap och lojalitet:** Rayan och Caspian visar lojalitet mot sin vän Amir. Vi diskuterar värdet av vänskap och de etiska frågor som uppstår när man ställs inför svåra beslut för en vän.
- **Sorg och trauma:** Boken beskriver karaktärernas sorg, särskilt Rayan som kämpar med förlusten av en nära vän. Eleverna ska få en förståelse för hur sorg kan påverka människor på olika sätt.
- **Humor i svåra situationer:** Trots bokens allvarliga tema finns humor,

vilket är viktigt för att lättare kunna bearbeta svåra ämnen. Eleverna reflekterar över humorens roll i berättelser om svåra situationer.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Utvisning	När en person tvingas lämna ett land, ofta på grund av juridiska eller politiska skäl.	Kommer från latinets "ex" (ut) och "vis" (kasta).
Lojalitet	Att vara trogen eller ställa sig på en annan persons sida.	Från latinets "legis" som betyder rättvisa.
Förort	Område utanför en stad, ofta med lägre socioekonomisk status.	Kommer från franskan, där "fort" betyder "stark" och "pour" betyder "utanför".
Sorg	En känsla av förlust eller nedstämdhet, ofta efter en tragedi eller död.	Kommer från gamla svenska "sorg", som betyder "ledsenhet".

Diskussionsfrågor

A. Är det rätt att bryta mot lagen om det innebär att rädda en vän från utvisning? Vad tycker du att Rayan och hans vänner borde ha gjort?

B. Vad betyder det att vara lojal? Är det alltid bra att vara lojal, eller kan det vara skadligt? Ge exempel.

C. Hur påverkar sorg och trauma ens sätt att leva? Hur kan man hjälpa en vän som går igenom sorg?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och ska skapa en kort scen eller dialog som handlar om att stå upp för en vän som är utsatt för orättvisor. Scenen ska vara baserad på bokens teman och ska innehålla ett etiskt dilemma. Efter att varje grupp presenterat sina scener diskuterar klassen de olika dilemman som togs upp.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad innebär utvisning?	Att bli tvingad att lämna ett land.
Vad är lojalitet och varför är det viktigt?	Att stå vid en väns sida, trots svårigheter.
Hur påverkar sorg en person?	Det kan göra en person nedstämd och isolerad.
Vad handlar boken om?	Om vänskap, sorg och utvisning.

Fråga

Hur skildras förorten i boken?

Vad tycker du om bokens slut?

Hur relaterar bokens teman till verkligheten?

Vad är bokens budskap?

Svar

Som en plats med både problem och styrka.

Eleverna ska ge sina egna åsikter.

Eleverna reflekterar över aktuella samhällsfrågor.

Att stå upp för sina vänner och hantera sorg.

Hemuppgift

Skriv en kort berättelse eller reflektion där du beskriver en situation där du eller någon du känner visat lojalitet mot en vän, eller där du behövt fatta ett svårt beslut för en vän. Reflektera över vad som var svårt och varför du agerade som du gjorde.

Citat

"Det är inte vad vi har, utan vad vi gör med det vi har, som definierar oss." - Nelson Mandela (1994)

Detta citat kopplas till bokens tema om hur karaktärerna agerar med de resurser och möjligheter de har för att hjälpa sina vänner, trots de svårigheter som omger dem.

Tags: [2023](#), [Åk. 7 - 9](#), [Okategoriserade](#), [Svenska](#)